

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชาชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕ - ๔๖/๒๕๔๗

วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๗

เรื่อง ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๒๐/๒๕๔๕ และ ๒๓๘๗/๒๕๔๕ ของศาลปกครองกลาง รวมสองคำร้อง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของนางวิชุดา องค์กรโฆมิต และนายเจริญ สุกฤดี ผู้ฟ้องคดี ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๒๐/๒๕๔๕ และ ๒๓๘๗/๒๕๔๕ ของศาลปกครองกลางตามลำดับ รวมสองคำร้อง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ฯ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ หรือไม่ และพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ มาตรา ๒๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๔๘ และ มาตรา ๔๙ หรือไม่

ข้อเท็จจริง สรุปว่า นางวิชุดาผู้ฟ้องคดีตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๒๐/๒๕๔๕ เป็นเจ้าของที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๑๖๖ ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เนื้อที่ ๘ ไร่ ๒ งาน ๔๘ ตารางวา ได้ยื่นฟ้องการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลางว่า ที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามโฉนดเลขที่ดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศกำหนดเขตสำรวจสายส่งไฟฟ้า เพื่อเชื่อมโยงแหล่งผลิตไฟฟ้าเข้าสู่ระบบการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยไปยังสถานีไฟฟ้าย่อยคลองใหม่ และที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกประกาศเป็นแนวเขตเดินสายไฟฟ้าผ่านเนื้อที่ประมาณ ๓ ไร่ ๒ งาน ๔๔.๓ ตารางวา โดยผู้ฟ้องคดีจะได้รับค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเขตเดินสายไฟฟ้างดงกล่าวจากผู้ถูกฟ้องคดี ประเภทที่ว่างเป็นเงิน ๑๗,๑๒๕,๕๕๐ บาท และหากผู้ฟ้องคดีไม่พอใจค่าทดแทนก็มีสิทธิฟ้องคดี ต่อศาลได้ นั้น ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งในคำฟ้องว่าการประกาศกำหนดเขตสำรวจเพื่อเชื่อมโยงแหล่งผลิต ไฟฟ้าเข้าสู่ระบบการไฟฟ้าฝ่ายผลิตไปยังสถานีไฟฟ้าย่อยคลองใหม่ ที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดย

พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อกำหนดเดินสายไฟฟ้า ที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ ของผู้ถูกฟ้องคดี เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล เนื่องจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะเข้าไปครอบครองทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีได้ก็ต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๕ แห่งรัฐธรรมนูญ โดยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ แต่ตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ ไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดวิธีการเวนคืนหรือถือเสมือนการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ไว้ บทบัญญัติตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ ได้ให้อำนาจแก่ผู้ถูกฟ้องคดีอย่างกว้างขวางไม่มีขอบเขต จึงเป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพเกินความจำเป็นและกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพขัดต่อบทบัญญัติตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ แห่งรัฐธรรมนูญ ผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีอำนาจออกประกาศดังกล่าวทั้งประกาศนั้นก็ เป็นโมฆะ ผู้ฟ้องคดีจึงขอให้ศาลปกครองกลางส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ส่วนนายเจริญ ผู้ฟ้องคดีตามคดีหมายเลขดำที่ ๒๓๘๗/๒๕๔๕ ได้ยื่นฟ้องการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กับพวก ในทำนองเดียวกันว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๑๗๐๓ และโฉนดเลขที่ ๑๑๖๕๘ รวมทั้งเป็นเจ้าของที่ดินร่วมกับบุคคลอื่นในโฉนดเลขที่ ๑๑๗๐๔ หมู่ ๕ ตำบลบึงน้ำรักษ์ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้บุกรุกเข้าใช้ประโยชน์ก่อสร้างเสาไฟฟ้า เดินสายไฟฟ้าแรงสูงและลงทุนก่อสร้างสายไฟฟ้าแรงสูงเพื่อใช้เป็นสายส่งไฟฟ้าตามโครงการของผู้ถูกฟ้องคดีในที่ดินดังกล่าวโดยอ้างว่ามีอำนาจตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ มาตรา ๒๕ (๑) (๒) และ (๓) มาตรา ๓๒ และมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งโดยเห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวนี้ เป็นการให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ บุกรุกเข้าไปใช้ที่ดินของเอกชนโดยไม่ต้องเวนคืน จึงเป็นการขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๕ ขอให้ศาลปกครองกลางส่งความเห็นของผู้ฟ้องคดีให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลปกครองกลางพิจารณาแล้วให้รอการพิจารณาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นตามคำร้องทั้งสองให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องทั้งสองไว้ดำเนินการตามข้อกำหนด ฯ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัย ทั้งเห็นว่าคำร้องทั้งสองมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาวินิจฉัย เข้าด้วยกัน

พิจารณาคำร้องหรือคำโต้แย้งในคดีทั้งสองสำนวนดังกล่าวแล้ว มีประเด็นที่จะต้องพิจารณา วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ หรือไม่ และพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ มาตรา ๒๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ หรือไม่

พิเคราะห์แล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า “การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐ ทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้” มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า “สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดย คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และ องค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง” มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะ กระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนด ไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้ บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สิทธิ ของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” และมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ การได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ การผังเมือง การส่งเสริมและ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการเกษตรหรือการอุตสาหกรรม การปฏิรูปที่ดิน หรือ

เพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดใช้ค่าทดแทนที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของ ตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายในการเวนคืนนั้น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ส่วนพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในการสำรวจเพื่อหาแหล่งพลังงานตามมาตรา ๖ (๒) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา ๕ (๔) หรือเพื่อสร้างและบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า ให้พนักงานหรือลูกจ้างมีอำนาจที่จะใช้สอยหรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ ซึ่งมีใช้สถานเป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) การใช้สอยหรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจระบบไฟฟ้า หรือการป้องกันอันตราย หรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้า การสำรวจเพื่อหาแหล่งพลังงาน ตามมาตรา ๖ (๒) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา ๕ (๔) หรือการบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า

(๒) ได้แจ้งหรือประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบล่วงหน้า ดังต่อไปนี้

(ก) ในการสำรวจระบบไฟฟ้า หรือการป้องกันอันตราย หรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้า หรือการบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า ให้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบล่วงหน้าเป็นการเฉพาะรายภายในเวลาอันสมควรแต่ไม่น้อยกว่าสามวัน

(ข) ในการสำรวจทั่วไปเพื่อเลือกแนวหรือที่ตั้งระบบไฟฟ้าหรือหาแหล่งพลังงานตามมาตรา ๖ (๒) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา ๕ (๔) ที่เหมาะสม ให้ประกาศกำหนดเขตสำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอหรือสำนักงานเขต และที่ทำการตำบล หรือแขวงซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และในราชกิจจานุเบกษาก่อนวันสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(ค) ในการสำรวจเฉพาะแห่งภายหลังที่เลือกแนวหรือที่ตั้งระบบไฟฟ้า หรือหาแหล่งพลังงานตามมาตรา ๖ (๒) หรือหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา ๕ (๔) ที่เหมาะสมได้แล้ว หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ หรือผู้ทรงสิทธิอื่นมิได้อาศัยอยู่ในเขตตำบลหรือแขวงที่กำลังสำรวจอยู่ และเป็นกรณีที่จะต้องสำรวจโดยเร่งด่วน ให้ประกาศเขตสำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ

หรือกิ่งอำเภอหรือสำนักงานเขต ที่ทำการตำบลหรือแขวง และที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ก่อนวันสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน”

มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้ กฟผ. มีอำนาจ

(๑) เดินสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้าไปได้ เหนือตามหรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ปีกหรือตั่งเสาสถานีไฟฟ้าย่อยหรืออุปกรณ์อื่น ลงในหรือบนพื้นดินของบุคคลใดซึ่งมิใช่เป็นที่ตั้งโรงเรือน

(๒) ประกาศกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้าเพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัยในการส่งพลังงานไฟฟ้า โดยประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ และจัดทำเครื่องหมายแสดงไว้ในที่ที่ประกาศกำหนดเขตนั้นตามสมควร

(๓) รื้อถอนโรงเรือนหรือทำลายสิ่งอื่นที่สร้างขึ้นหรือทำขึ้น หรือทำลาย หรือตัดฟัน ตัดต้น กิ่งหรือรากของต้นไม้ หรือพืชผลในเขตเดินสายไฟฟ้า”

และวรรคสอง บัญญัติว่า “ก่อนที่จะดำเนินการตาม (๑) หรือ (๓) ให้ กฟผ. แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องทราบ เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้นอาจยื่นคำร้องแสดงเหตุที่ไม่สมควรทำเช่นนั้นไปยังคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ กฟผ. จ่ายเงินค่าทดแทนตามความเป็นธรรมแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การใช้ที่ดินปีกหรือตั่งเสาเพื่อเดินสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้า

(๒) การใช้ที่ดินปีกหรือตั่งสถานีไฟฟ้าย่อยหรืออุปกรณ์อื่น

(๓) การใช้ที่ดินที่ประกาศกำหนดเป็นเขตเดินสายไฟฟ้า

(๔) การกระทำตามมาตรา ๒๕ (๓)”

วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่ยินยอมตกลงในจำนวนเงินค่าทดแทนที่ กฟผ. กำหนด หรือหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พบ ให้ กฟผ. นำเงินจำนวนดังกล่าวไปวางไว้ต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์หรือฝากไว้กับธนาคารออมสิน ในชื่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่น

โดยแยกฝากเป็นบัญชีเฉพาะราย และถ้ามีดอกเบี้ยหรือดอกผลใดเกิดขึ้นเนื่องจากการฝากเงินนั้น ให้ตกเป็นสิทธิแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นนั้นด้วย”

นอกจากนี้ยังมีมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อได้มาซึ่งแหล่งพลังงานตามมาตรา ๖ (๒) หรือเพื่อใช้ตามมาตรา ๕ (๔) ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์”

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า บทบัญญัติที่ให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดี เข้าไปใช้สอยหรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของบุคคลอื่น การปฏิบัติในการประกาศกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้า ตลอดจนหลักเกณฑ์การกำหนดใช้ที่ดินบริเวณที่ที่จะเดินสายส่งไฟฟ้าและรายละเอียดอื่น ๆ ตามหลักการปฏิบัติเกี่ยวกับการเดินสายไฟฟ้า หลักเกณฑ์และการใช้ดุลพินิจในการกำหนดค่าทดแทนการใช้ที่ดินและการเวนคืนที่ดิน ตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๖ นั้น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นหน่วยงานของรัฐ เป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ทำหน้าที่ทางด้านกิจการไฟฟ้า รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๘ ก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นอันเป็นภารกิจซึ่งเป็นงานประจำ เพื่อการบำรุงดูแลรักษาระบบส่งไฟฟ้าซึ่งมีอยู่แล้ว เพื่อป้องกันอันตรายหรือความเสียหายต่าง ๆ ที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้า เป็นการเข้าไปใช้สอยชั่วคราวและต้องไม่ใช่เป็นเคหสถาน การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๙ ก็เพื่อสร้างระบบส่งโดยการสร้างเสาและสายส่งไฟฟ้า ประกาศกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้าซึ่งจะต้องกระทำเป็นการแรกเพื่อเป็นการเตรียมการก่อสร้าง ซึ่งก่อนเข้าไปผู้ถูกฟ้องคดีจะมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้น ๆ ทราบแล้ว ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยอาจโต้แย้งไปยังคณะกรรมการได้ และเมื่อเข้าไปใช้พื้นที่ที่ดินแล้ว มาตรา ๓๐ กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องจ่ายค่าทดแทนแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้น หรือผู้ทรงสิทธิอื่นอย่างเป็นธรรม โดยพิจารณาตามความเหมาะสมจำเป็นและได้สัดส่วน โดยยังไม่ถึงขั้นที่จะต้องเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ หากมีความจำเป็นมากกว่าที่ต้องใช้ที่ดินตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ก็อาจเวนคืนได้ตามมาตรา ๓๖ และดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕ ได้ บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ ซึ่งอยู่ในหมวดที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพนั้น รัฐธรรมนูญได้ให้ความคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกัน แต่ไม่ได้หมายความว่าสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะถูกจำกัดหรือ

เลือกปฏิบัติมิได้ ซึ่งมาตรา ๒๕ ได้บัญญัติการจำกัดสิทธิและเสรีภาพการเลือกปฏิบัติเป็นเงื่อนไขไว้ว่า
เท่าที่จำเป็นและไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ และ
ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคล
หนึ่งเป็นการเจาะจง

พิจารณาแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ มาตรา ๒๘ เป็นบทบัญญัติ
เพื่อประโยชน์ในการสำรวจเพื่อหาแหล่งพลังงานตามมาตรา ๖ (๒) หรือหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการ
ตามมาตรา ๕ (๔) หรือเพื่อสร้างและบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า โดยให้อำนาจพนักงานหรือลูกจ้างของ
ผู้ถูกฟ้องคดี เข้าไปใช้สายหรือครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ ซึ่งมีใช้
เคหสถานเป็นการชั่วคราวได้ แม้เป็นกฎหมายที่บัญญัติขอบเขตแห่งสิทธิและจำกัดสิทธิก็ตาม แต่ต้อง
ดำเนินการภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ การส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า มาตรา ๒๕ ให้อำนาจ
ผู้ถูกฟ้องคดีใช้ทรัพย์สินและที่ดินของผู้อื่นได้โดยจะต้องจ่ายค่าทดแทนแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือ
ผู้ทรงสิทธิอื่นตามมาตรา ๓๐ ดังนี้ บทบัญญัติมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติ
การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๘
และมาตรา ๔๕

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
พ.ศ. ๒๕๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕
มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๕
และพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ มาตรา ๒๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖
มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๕

นายศักดิ์ เตชะชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ